

Z Ohrady na Balkán

Naši nedělní vycházku turistické party z „jedničky“ začínáme **na Ohradě**, na rušné žižkovské křižovatce. Na jih Evropy, jak by se mohlo z nadpisu zdát, se pěšky opravdu nechystáme, náš Balkán je ale také opravdový a během naší dvouhodinové vycházky, rozumným tempem, klidně dostupný. Uvidíte!

Na Ohradě jsme se nesešli náhodou. Ohrada, to je pořádný **kus historie Žižkova**, nám ale pro dnešek stačí ta, námi dohlédnutelná. A i ta je docela zajímavá a občas dokonce dramatická. Již naše setkání v parčíku, kousek od tramvajové zastávky, by mohlo leckoho vyděsit. Podělit se na místě srazu o lavičky s místními bezdomovci byla docela zajímavá zkušenost, vlastně se nám to ještě nikdy nestalo.

Ale k té historii, již ten název **Ohrada** je z dnešního pohledu trochu zavádějící, široko daleko žádná ohrada není, nepochybně tu ale kdysi byla. Minimálně v názvu zemědělské usedlosti, která tady na pozemcích hospodařila ještě na začátku **19. století**. Potom události na Ohradě začínaly mít najednou rychlý spád. Zemědělství končí, tlačí se sem moderní zástavba ze spodní historické části Žižkova. Nějaký čas bude trvat, než se stavby rozjedou. Využívá toho Klub českých velocipedistů a v roce 1888 tady zřizuje velodrom. Ten v roce 1909 zaniká a na jeho místě vzniklo vůbec první hřiště FC Viktoria Žižkov – **slavné žižkovské Viktorky**. Uběhlo jen pár roků a již stojí stavby, které teď máme před očima. Poslední byl postaven ve 30. letech 20. století **hotel Vítkov**. Zajímavá, dnes již historická stavba, kde se uvnitř mísí architektonické styly modernismu, Bauhausu a art deco. Jejím autorem byl Václav Drnec. Od roku 1924, po přestavbě, nabízí nový majitel tak zvané colivingové bydlení (bydlení pod uzavřením, hotelového typu) s nabídkou asi stovky bytů. Obdobná budova je i na protějším nároží křižovatky.

Postupně se Ohrada a její okolí staly centrem společenského života Žižkova a zároveň extrémně rušnou dopravní křižovatkou. Dopravní ruch se ještě násobně zvýšil vybudováním tramvajové trati **přes Krejčírek do Libně** a masivní betonové lávky přes tuto trať, lávka je ostatně hlavním důvodem, proč naší vycházku začínáme právě tady, v malém parčíku na Ohradě.

Lávka byla po dlouhá léta neoficiální vyhlídkou. Dnes je v havarijním stavu, dokonce je podepřená, aby nepadla, a je těsně před likvidací. Chceme se ještě naposledy odtud rozhlédnout. Stará Libeň, nová čtvrť na Libeňském ostrově a v jeho okolí, moderní zástavba Rohanského ostrova, či stavby v holešovických docích. Ty z dálky vypadají, jako by vystupovaly z vodní hladiny. To vše, a do konce ještě mnohem víc, je z téhle lávky vidět jako na dlani.

Tak konec lenošení a jdeme k lesu. Je to sice odvážné nazývat **les Krejčárek** lesem, ale na Žižkově je každý strom dobrý a když je jich víc, je to zkrátka les. Jdeme po jeho horní vrstevnici, na ní leží ledaco, co stojí za pozornost. Třeba celoročně otevřený kemp **PRAGUE CENTRAL CAMP**, velmi dobře hodnocený. Na něj navazuje **skatepark Pražačka** a školní **sportovní areál** s plaveckým bazénem **Pražáčka**.

Stále mírně stoupáme. **Les Krejcárek** se proměnil v rozsáhlou lesní louku vymezenou pro hru **DiscGolf**. Měli jsme možnost si ji vyzkoušet při sportovních hrách seniorů, není to vůbec nic jednoduchého. Po chvíli jsme na vrcholu a z obou stran cesty máme zahrádkářské kolonie. Tvoří je **čtyři osady se 450 zahrádkami**. První osada byla založena již v **roce 1912**.

Na zahrádky navazují rozsáhlá sportoviště se sokolovnou **TJ Sokol Žižkov II**. Největší plochu zabírají tenisové kurty a mezi nimi opravdová rarita. Je to **cedr atlaský, stáří 110 let**. Pojdte se s námi na něj podívat!

Tenhle exemplář byl dovezen českou Dendrologickou společností před více než **110 lety** z pohoří Atlas v Severní Africe. Společnými znaky jsou stříbrné jehlice a široká koruna. Od roku 2001 je to památný strom ČR.

Od tenisových kurtů s cedrem atlaským není daleko do ulice **Na Balkáně**. Není to nudná ulice, dokonce bych řekl, že je víc než zajímavá. Hned na nároží začíná na pravé straně další zahrádkářská osada a v ní kostel.

Katolický **kostel sv. Vojtěcha na Balkáně**, snad jediný kostel na světě v zahrádkářské osadě. Moderní sakrální stavba z roku **1939** je charakteristická svou útulnou a komorní atmosférou.

Pokračujeme podle zahrádek, navazuje na ně další zajímavé místo. **Dům dětí a mládeže Praha 3 – Ulita**, příspěvková organizace. Tady na Balkáně mají středisko volnočasových aktivit, pobytů v přírodě, táborů apod. Bez sebemenších problémů nás nechali prohlédnout zahradu, kde jsou nainstalovány výrobky keramických kroužků. Pěkné a moc zajímavé práce.

Se střediskem Ulita je propojené **neobyčejné dětské hřiště**. Málokdo ví, že střed Prahy není Václavské náměstí nebo Národní divadlo, ale **opravdový střed Prahy** je právě tady na dětském hřišti, dokonce na jeho pískovišti.

Patník, označující střed Prahy, stojí na místě, kde se promítají pomyslné spojnice severního a jižního a západního a východního pólu Prahy.

Teď máme před sebou poslední zajímavost naší nedělní vycházky. Ano, pěkný kus pražské historie se ještě zachoval tady na Balkáně, je to kolonie s názvem **Kolonie Domov**, podívejte se s námi.

Příběh je to starý více než sto let. Kolonie domov měla zajistit bydlení pro státní zaměstnance první Československé republiky. Urbanistický plán kolonie o 63 rodinných domcích ve formě zahradního města vypracoval v roce 1920 český architekt Ladislav Machoň. Domky byly k nastěhování již v roce 1922. Menší část kolonie jsme si prohlédli. Kdyby šel pan architekt s námi, některé domky by ani nepoznal. Je to víc než 100 let, samozřejmě, že potřebují opravy a nejrůznější změny. Z některých byl měl ale radost, jsou opraveny citlivě a vypadají stejně, jak byly tehdy postaveny. U jednoho z nich jsme se dokonce dozvěděli, kdo jej tehdy jako první obýval. Byl to policejní inspektor František Mareš. Dostal přízemní domek v ulici V Bezpečí č. 1350/12, nebyl problém jeho domek najít.

A to je konec našeho nedělního putování po žižkovském Balkánu. Letos již po několikáté jsme měli štěstí na krásné, slunečné počasí, nakonec je to vidět i na pořízených fotografiích.

Vycházku připravili Mirek a Zdenka Bernátovi, kroniku napsal Mirek, doplnil ji zajímavými fotografiemi Jiřiny Žipkové a Hany Maškové

